

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування

Протокол № 1 від 27 серпня 2019 р.

Зав. кафедри

Н.С. Приймак

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник: Приймак Н.С.,
Зав. кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування, к.е.н., доцент

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Вибіркова
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, годин	30
Практичні / семінарські, годин	15
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	75
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3,5
самостійної роботи студента	5,8
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль – формування у студентів системних знань щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів управління основною діяльністю підприємств та умінь розроблення операційної стратегії, створення і використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Завдання: усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якої організації та категорійного апарату операційного менеджменту; засвоєння принципів та методів раціонального організування, планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів; набуття вмінь щодо розроблення операційної стратегії підприємства; набуття вмінь щодо обґрунтування рішення стосовно створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування; забезпечення якості результатів операційної діяльності організацій; отримання знань щодо особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

Предмет: економічні відносини, що виникають у сфері управління складовими операційної діяльності підприємства.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту.

Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи.

Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види.

- Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати.
Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи.
Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи.
Тема 7. Основи управління проектами.
Тема 8. Основи менеджменту якості.
Тема 9. Управління результативністю операційної діяльності.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Організація операційної діяльності підприємства					
Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	13	2	1		10
Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи	13	2	1		10
Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види	16	4	2		10
Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 1	58	12	6	-	40
Змістовий модуль 2. Управління складовими операційної діяльності підприємства					
Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи	14	2	2		10
Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи	11	4	2		5
Тема 7. Основи управління проектами	16	4	2		10
Тема 8. Основи менеджменту якості	11	4	2		5
Тема 9. Управління результативністю операційної діяльності	10	4	1		5
Разом за змістовим модулем 2	62	18	9	-	35
Усього годин	120	30	15		75

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар запитань і відповідей Операційний менеджмент та операційна стратегія	2
2	Семінар з розв'язанням практичних завдань Операційна система організації: поняття, склад та види	2
3	Семінар з розв'язанням практичних завдань Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	2
4	Семінар з виконанням практичних завдань Управління процесом проектування операційної системи	2
5	Семінар з виконанням практичних завдань Управління поточним функціонуванням операційної системи	2

6	Семінар запитань і відповідей Основи управління проектами	2
7	Семінар з виконанням практичних завдань Основи менеджменту якості	2
8	Семінар з виконанням практичних завдань Управління результативністю операційної діяльності	1
Всього		15

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Розрахунок параметрів операційної діяльності підприємства за заданими запитом зовнішнього середовища.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Організація операційної діяльності підприємства			
Семінар запитань і відповідей Тема 1, 2. Операційний менеджмент та операційна стратегія	20	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: природа та історичний розвиток операційного менеджменту; цілі та завдання операційного менеджменту на сучасному етапі розвитку економічних відносин; структура процесу операційного менеджменту; особливості сфери послуг, які впливають на операційну стратегію; специфіка стратегії процесу. Джерела [1, 2, 5, 8, 10, 17]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до опитування.	Фронтальне та індивідуальне опитування, письмова робота
Семінар з розв'язанням практичних завдань Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: операційна система як об'єкт управління; ієрархія системи; особливості операційних систем серійного типу, їх різновиди. Джерело [1, 2, 4, 5, 8, 11, 17, 23]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до розв'язання практичних завдань.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з розв'язанням практичних завдань Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: принципи раціональної організації виробничих процесів; організація виробничих процесів у просторі. Джерело [1, 2, 5, 7, 8, 10, 13, 16, 22, 23]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до розв'язання практичних завдань.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 1	40		
Змістовий модуль 2 Управління складовими операційної діяльності підприємства			
Семінар з виконанням практичних завдань Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: організація виробничого процесу підприємства; організація обслуговуючого процесу підприємства. Джерело [1, 2, 4, 5, 8, 11, 17, 20, 24, 26]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до розв'язання практичних завдань..	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань

Семінар з виконанням практичних завдань Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: управління трудовим процесами; нормування праці. Джерело [1, 2, 5, 8, 10, 17, 26, 32]. 2. Самотестування. 3. Підготовка доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, заслуховування доповідей
Семінар запитань і відповідей Тема 7. Основи управління проектами	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: нормативний метод планування; програмне забезпечення управління проектами. Джерела [1, 2, 5, 8, 10, 17]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.
Семінар з виконанням практичних завдань Тема 8. Основи менеджменту якості	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: планування якості; витрати на якість; шляхи підвищення якості. Джерела [1, 2, 3, 5, 8, 10, 17, 26, 31]. 2. Самотестування. 3. Вивчення нормативних документів з управління якістю	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних завдань Тема 9. Управління результативністю операційної діяльності	5	11. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: параметри результативності діяльності; напрями та шляхи підвищення результативності функціонування операційної системи. Джерела [1, 4, 5, 7, 9, 33]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 2	35		
Разом	75		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності						
	Загальні		Предметно-спеціальні				
	1	2	1	2	3	4	5
знати предметну сферу і методологічну основу організації функціонування систем різного типу та операційної діяльності	+		+			+	
розуміти сутність операційних процесів, їх роль для підприємства, а також підходи до організації операційної діяльності		+		+			
володіти навичками розробки, реалізації та контролю операційної стратегії			+			+	
володіти навичками планування та проектування основних параметрів операційної діяльності виробничої та невиробничої системи		+		+			+
володіти прийомами управління поточним функціонуванням операційних систем		+			+		
знати суть та складові менеджменту якості	+		+		+		+
розумітися на типах ресурсів, їх параметрах ефективності та результативності функціонування у операційних системах різного типу	+			+	+	+	

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів)..

Оцінювання студентів протягом семестру

№ семінарського заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання, письмові опитування	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2		1			3
Тема 2	1		1			2
Тема 3	2	2	1			5
Тема 4	2	2	1	5		15
Разом змістовий модуль 1	7	4	4	5	5	25
Змістовий модуль 2						
Тема 5	1	2	1			4
Тема 6	2	2	1			5
Тема 7	2		2			4
Тема 8	1	2	1			4
Тема 9	1	1	1			3
Разом змістовий модуль 2	7	7	6		5	25
Разом	14	11	10	5	10	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових

модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Приймак, Н.С. Операційний менеджмент [Текст] : конспект лекцій / Н.С. Приймак ; ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2019. – 47 с.
2. Приймак, Н.С. Операційний менеджмент [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / Н.С. Приймак ; ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2018. – Господарський кодекс України // Голос України. - 12.03.2003 р. - № 45-46.
3. Закон України "Про стандартизацію" від 17.05.2001 р. № 2408-III // Відомості Верховної Ради. - 2001. - № 31. - ст. 145.
4. Системи управління якістю. Вимоги : ДСТУ ISO 9001:2009. -[Чинний від 2009-04-01]. - К. : Держспоживстандарт України, 2009.
5. Василенко В.О. Виробничий (операційний) менеджмент: навч. посіб. / В.О. Василенко, Т.І. Ткаченко. – Вид. 2-ге, виправл. і допов. – К.: Центр навч. л-ри, 2005. – 532 с.
6. Гевко І.Б. Операційний менеджмент: навч. посіб. / І.Б. Гевко. –К.: Кондор, 2005. – 228 с.
7. Гелловей Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика / Л. Гелловей. — СПб. : Питер, 2002. — 320 с.
8. Микитенко Н.В. Операційний менеджмент. Практикум: навч. посіб. / Н.В. Микитенко. – К.: КНТЕУ, 2009. – 197 с.
9. Стивенсон В. Дж. Управление производством: пер. С англ. / В. Дж. Стивенсон. – М. ООО Изд-во «Лаборатория базовых знаний», ЗАО «Изд-во Бином» 1999. – 926 с.

10. Сумець О. М. Основи операційного менеджменту: теоретичний аспект і практичні завдання: Підручник / О. М. Сумець . — 3- те вид., перероб. Та доп. — К. : ВД «Професіонал», 2006. — 480 с.
11. Ткачова С.С. Операційний менеджмент / С.С. Ткачова, Т.П. Іванова. — Харків, ХДУХТ, 2009. — 243 с.
12. Ханна М.Д. Управління виробництвом з метою задоволення споживача: підручник / М.Д. Ханна. — К. ЗАТ «Віпо», 2003. — 225 с.
13. Чейз Р.Б. Производственный и операционный менеджмент / Р. Б. Чейз, Н. Дж. Эквилайн, Р. Ф. Якобс. - 8-е издание : пер с англ. - М. : Издательский дом "Вильямс", 2004. — 704 с.

Допоміжна

14. Алькема В. Г. Операційна стратегія як чинник економічної безпеки розвитку виробничого підприємства / В. Г. Алькема // Формування ринкової економіки. - 2011. - № 25. - С. 62-73
15. Ансофф И. Стратегическое управление: сокр. пер. с англ. / И. Ансофф. - М. : Экономика, 1989 - 519 с.
16. Белінський П. І. Менеджмент виробництва та операцій : Підручник / П. І. Белінський- К. : Центр навчальної літератури, 2005. - 624 с.
17. Друкер П. Практика менеджмента / П. Друкер. - М. : Высшая школа, 2000. - 670 с.
18. Капінос Г. І. Системи нормування в управлінні виробничою діяльністю : навчальний посібник / Г. І. Капінос, І. В. Бабій. - Хмельницький : ХДУ, 2004. - 163 с.
19. Капінос Г. І. Операційний менеджмент. Завдання, методичні вказівки до практичних занять та виконання контрольної роботи для студентів спеціальності "Менеджмент організацій" денної та заочної форми навчання / Г. І. Капінос, І. В. Бабій. - Хмельницький : ХНУ, 2007. — 92 с.
20. Козловський В. А. Производственный и операционный менеджмент : учебник / В. А. Козловський, Т. В. Маркина, В. М. Макаров. - СПб. : Специальная литература, 1998. - 366 с.
21. Курочкин А. С. Операционный менеджмент / А.С. Курочкин - К. : МАУП, 2000. - 144 с.
22. Немцов В. Д. Менеджмент організацій: Навч. посібн. / В. Д. Немцов, Л. Є. Довгань, Г. Ф. Сініок. - К. : УПВК "ексОб", 2001. - 392 с.
23. Операційний менеджмент : навчальний посібник / [В. Г. Воронкова, А. Г. Беліченко, В. О. Желябін та ін.]. - Львів: "Магнолія 2006". - 2009. - 438 с.
24. Організація виробництва : навч. посібн. / В. О. Онищенко, О. В. Редкін, А. С. Старовірець, В. Я. Чевганова.. - К.: "Лібра", 2003. - 336 с.
25. Петрович Й. М. Організація виробництва : підручник / Й. М. Петрович, Г. М. Захарчин. - Львів. : "Магнолія плюс", 2004. - 400 с.
26. Портер М. Конкуренция: Учебное пособие / М. Портер. - СПб. : Вильямс. - 2000. — 495 с.
27. Фатхутдинов Р. А. Производственный менеджмент : Учебник для

вузов / Р. А. Фатхутдинов . - М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. - 447 с.

Інформаційні ресурси

28. Вільна енциклопедія «Вікіпедія»: Офіційний сайт [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org>.

29. Електронна Online бібліотека: Офіційний сайт [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://credobooks.com>.

30. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

31. Правова система НаУ: Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.ua>.